

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

8. SINIF

ZEKÂT VE SADAKA

2. ÜNİTE

Neler Öğreneceğiz?

1. İslam'ın Paylaşmaya ve Yardımlaşmaya Verdiği Önem
2. Zekât ve Sadaka İbadeti
3. Zekât ve Sadakanın Bireysel ve Toplumsal Faydaları
4. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Şuayb (as)
5. Bir Sure Tanıyorum: Maun Suresi ve Anlamı

1. İslam'ın Paylaşmaya ve Yardımlaşmaya Verdiği Önem

Görsel: 2.1

- Paylaşma ve yardımlaşma sosyal hayatın bir gereğidir.
- İnsan, doğumundan itibaren çevresiyle ilişki içinde hayatını sürdürür.
- Dünyaya geldiğinde önce anne ve babasının yardımına ihtiyaç duyar.
- Zaman içinde kişisel ve sosyal ihtiyaçlarını paylaşarak ve yardımlaşarak giderir.

Bir Ayet:

“Allah’a ibadet edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşına, yolcuya, elinizin altındakilere iyilik edin. Şüphesiz, Allah kibirlenen ve övünen kimseleri sevmez.”

(Nisa suresi, 36. ayet)

Bir Hadis:

“Müslüman, Müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez. Onu düşman eline bırakmaz. Her kim Müslüman kardeşinin bir ihtiyacını giderirse Allah da onun ihtiyacını giderir. Her kim bir Müslümanın bir sıkıntısını giderirse Allah da onun kıyamet sıkıntılarından bir sıkıntısını giderir. Her kim dünyada, bir Müslümanın (ayıbını) örterse Allah da kıyamet günü onun (ayıbını) örter.”

(Müslim, Birr, 58)

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

İslam

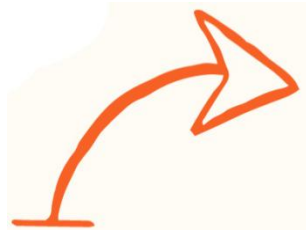
Paylaşma ve yardımlaşma duygusunu güçlendirmeyi amaçlar.

Herkese kendi durumuna göre yardım etmeyi tavsiye eder.

İnsanı cimrilik ve bencillik tutsaklığından kurtarıp paylaşmanın verdiği mutluluğa ulaştırmak ister.

2. Zekât ve Sadaka İbadeti

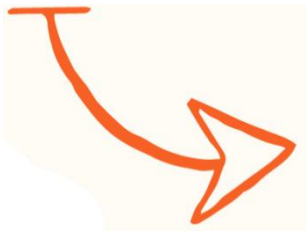
Zekât

Zekât

Kelime
anlamı

“Temizlenmek, çoğalmak, artmak,
gelişmek ve bereket” gibi anlamlara
gelir.

Terim
anlamı

Zengin Müslümanların her yıl mallarından
ve paralarından bir miktarı, fakirler başta
olmak üzere Kur'an-ı Kerim'in belirlemiş
olduğu yerlere vermesi demektir.

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

Bir ayet:

“Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin. Kendiniz için her ne iyilik işlemiş olursanız Allah katında onu bulursunuz. Şüphesiz Allah, bütün yaptıklarınızı görür.”

(Bakara suresi, 110. ayet)

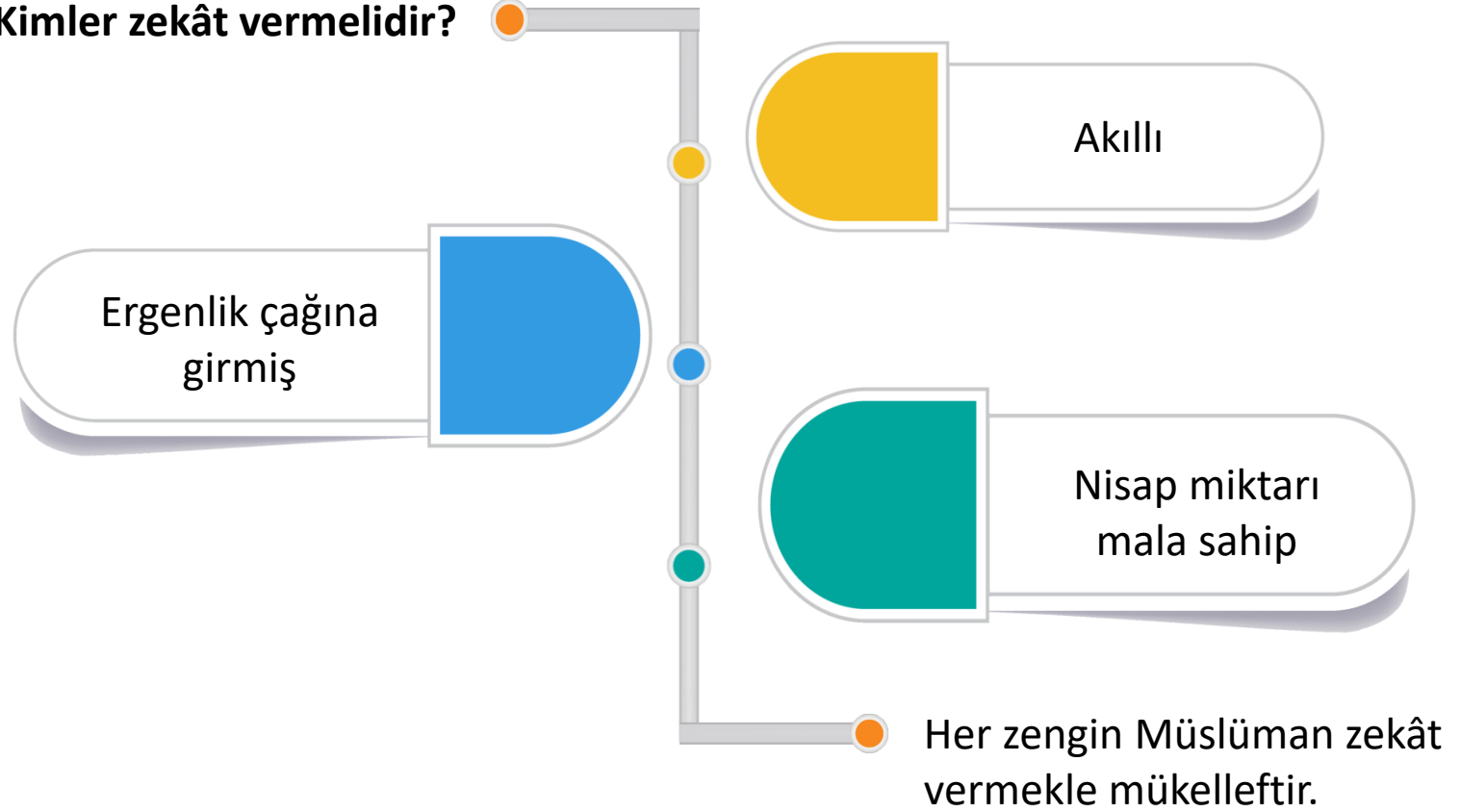
Bir hadis:

“İslam beş esas üzerine kurulmuştur: Allah’tan başka ilah olmadığına ve Muhammed’in Allah’ın Resulü olduğuna şahitlik etmek, namazı dosdoğru kılmak, zekât vermek, haccetmek ve ramazan orucunu tutmak.”

(Müslim, İman, 21)

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

Kimler zekât vermelidir?

Zekâtla ilgili bazı kavramlar

Temel ihtiyaçlar

Temel ihtiyaçlardan zekât verilmesi gerekmez. Kişinin kendisi ve bakmakla yükümlü olduğu kimselerin yeme, içme, barınma, giyinme, sağlık, eğitim, ulaşım gibi giderleri temel ihtiyaçlardır.

Nisap

Zekât ve fıtır sadakası verebilmek, hacca gidebilmek, kurban kesebilmek ve diğer bazı mali ibadetleri yerine getirebilmek için Allah (cc) ve Resulü tarafından belirlenen mali yeterlilik ve zenginlik ölçüsüne **nisap** denir.

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

Zekât, nelerden ve ne kadar verilir?

Altın, gümüş,
nakit para, menkul
değerler ve
ticaret malları

$\frac{1}{40}$ yani %2,5

Koyun, keçi

40'tan 120'ye kadar bir koyun,
121'den 200'e kadar iki koyun

Sığır, manda

$\frac{1}{30}$
30'dan 40'a kadar bir tane 2 yaşında
buzağı
41'den 59'a kadar bir tane 3 yaşına
basmış buzağı

Deve

Her beş deve için bir koyun veya keçi

Toprak ürünleri

$\frac{1}{10}$ yani %10

Madenler

$\frac{1}{5}$ yani %20

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

Zekât kimlere verilir?

- Yoksullara
- Miskinlere
- Zekât toplayan memurlara
- Kalbi İslam'a ısındırılmak istenenlere
- Özgürlüğünü yitirmiş olanlara
- Borçlulara
- Allah (cc) yolunda olanlara
- Yolda kalmış yolculara

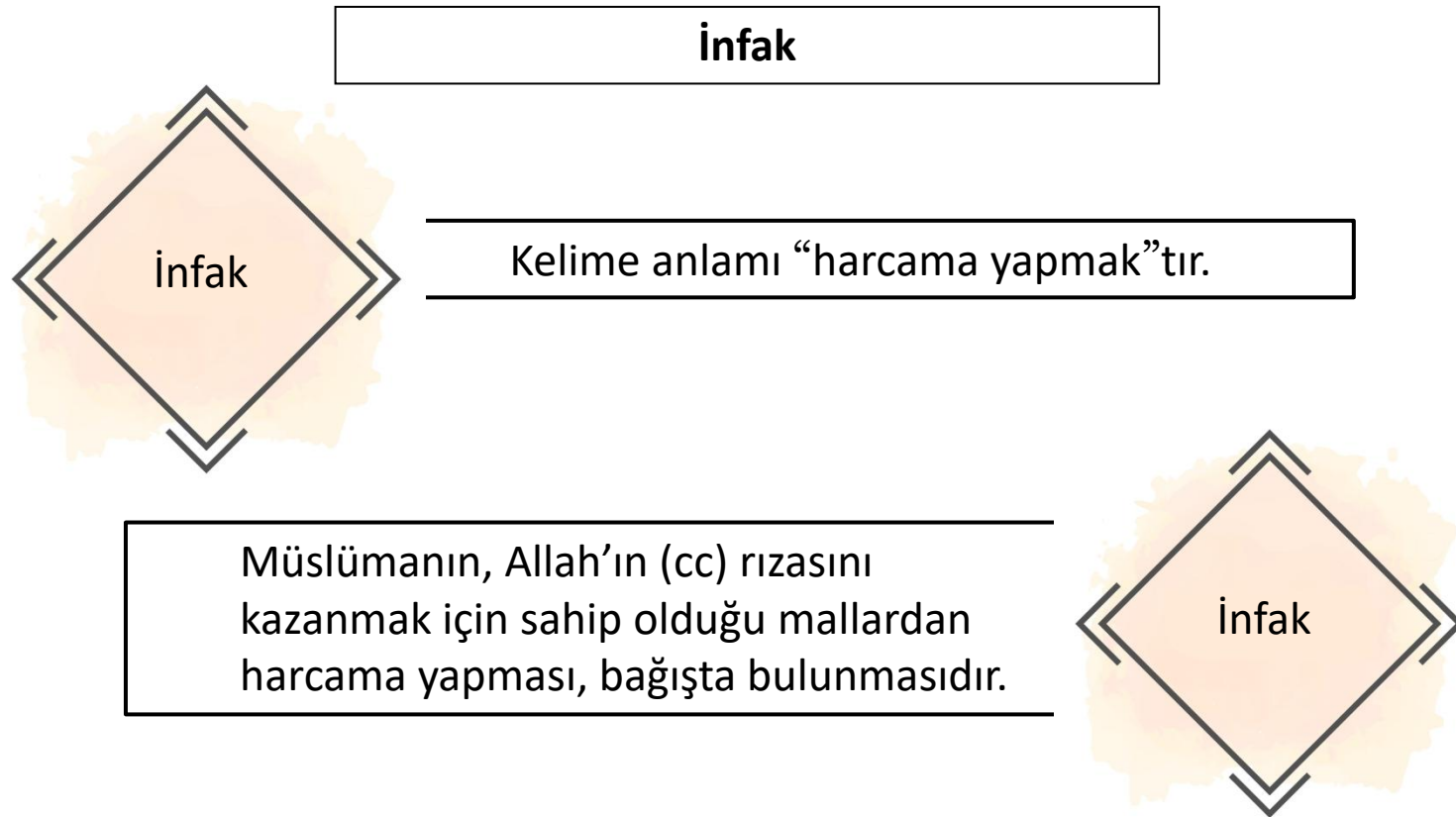

Görsel: 2.2

Kimlere zekât verilmez?

- Kişi birinci dereceden yakınlarına; çocukları, torunları, annesi, babası, dedesi ve ninesine zekât veremez.
- Çünkü yakınlarının ihtiyaçlarını karşılamak zaten onun görevidir.
- Bunların dışında kalan ihtiyaç sahibi bütün akrabalara zekât verilir.

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

Bir ayet:

“ Onlar gayba inanırlar, namaz kılarlar, kendilerine verdiğimiz mallardan Allah yolunda harcarlar.”

(Bakara suresi, 261. ayet)

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

Sadaka

İslam'ın
Müslümanlara
öğrettiği diğer
bir
yardımlaşma
çeşidi de
sadakadır.

(
Kelime
anlamı
)

“Doğru söylemek ve
verdiği sözde durmak”
demektir.

(
Terim
anlamı
)

Bir Müslümanın,
Allah'ın (cc) sevgisini
kazanmak amacıyla
yaptığı hayırlı işlerin
tamamına denir.

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

Sadaka

Zekât ve infak maddi yardımları, sadaka ise hem maddi hem de manevi yardımları ifade eder.

Bununla birlikte bir güler yüz ya da bir güzel söz de sadaka sayılır.

Sadaka verecek kişinin zengin olması gerekmez.

Herkes kendi durumuna göre istediği zamanda, istediği miktarda sadaka verebilir.

Sadaka veren kimse, Allah'ı (cc) unutmadığını, O'na verdiği kulluk sözüne bağlı olduğunu gösterir.

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

Bir ayet:

“Sadaka veren erkeklere ve sadaka veren kadınlara ve Allah’a güzel bir ödünç verenlere, verdiklerinin karşılığı kat kat ödenir ve onlara değerli bir mükâfat vardır.”

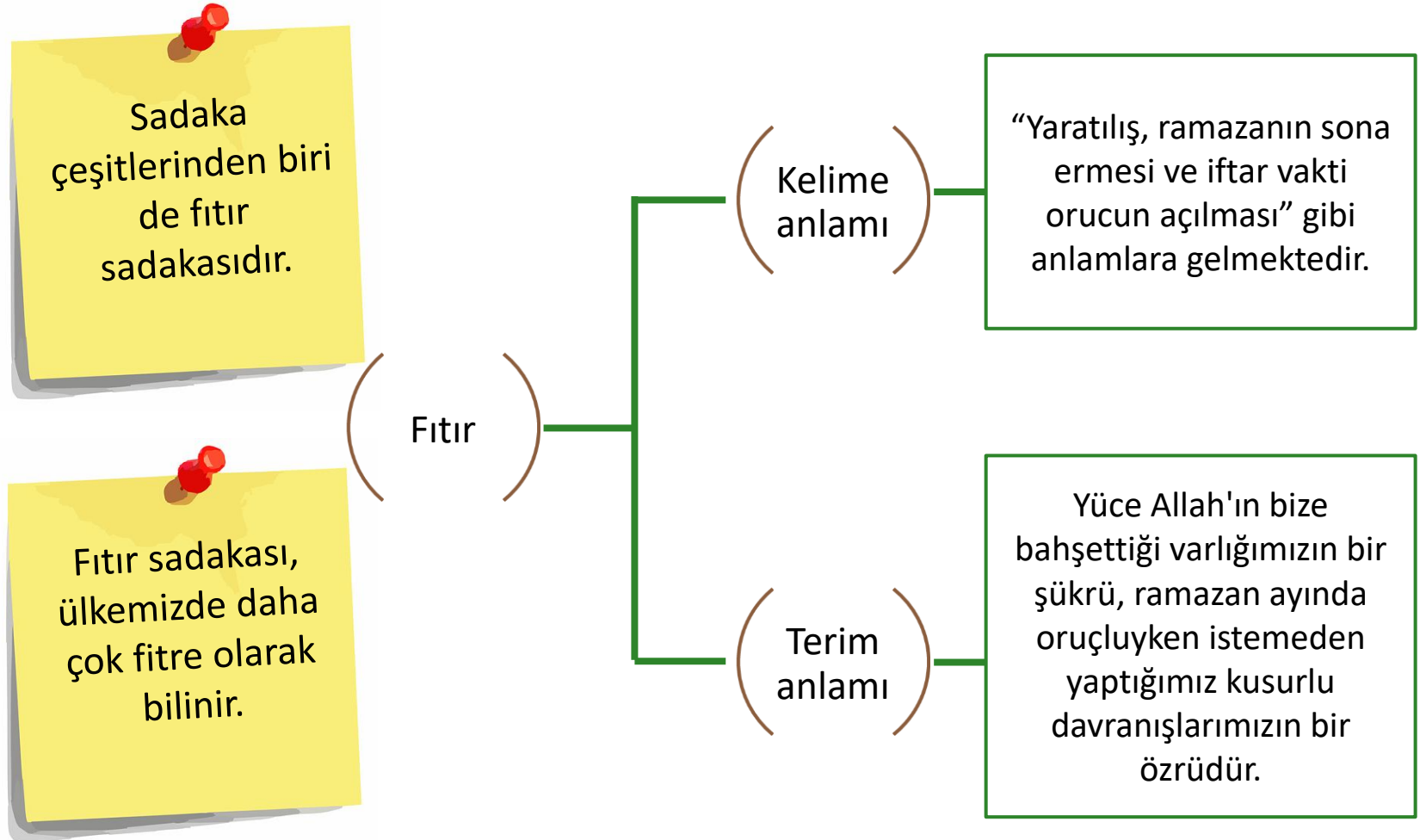
(Hadid suresi, 18. ayet)

Bir hadis:

Bir adam Hz. Peygamber’e “Ey Allah'ın Resulü, hangi sadaka en faziletlidir?” diye sordu. Hz. Peygamber “Sağlıklıyken ve fakirlik endişesi, zengin olma hırsı ile hareket ederken sadaka vermendir. Sadaka vermeyi son nefesini yaşadığın ana kadar erteleme...” buyurdu.

(Buhari, Vesaya, 7)

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

- Fıtır sadakasının bayram namazı vaktine kadar verilmesi gerekir.
- Fıtır sadakası vermek, nisap miktarı malı olan Müslümanlara vaciptir.
- Fitre olarak verilecek sadakanın miktarı, veren kişinin bir günlük yemek masrafı kadardır.
- Bu sadaka, zekât verilebilecek durumda olanlara verilir.
- Fitre miktarının alt sınırı, her yıl Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından ilan edilir.

Görsel: 2.3

Zekât, infak ve sadaka vermenin adabı:

Bütün ibadetlerde olduğu gibi zekât, infak ve sadaka ibadetlerinde de gösteriştan uzak durulmalı, sadece Allah (cc) rızası gözetilmelidir.

Bir ayet:

“Mallarını Allah yolunda harcayan, sonra da harcadıklarının peşinden (bunları) başa kakmayan ve gönöl incitmeyenlerin, Rableri katında mükâfatları vardır. Onlar için korku yoktur. Onlar üzülmeyeceklerdir de.”

(Bakara suresi, 262. ayet)

3. Zekât ve Sadakanın Bireysel ve Toplumsal Faydaları

Zekât ve Sadakanın Bireysel Faydaları

- Kulluk bilincini diri tutar.
- Şükür duygusunu geliştirir.
- Cömertliği artırır, cimriliği azaltır.
- Diğerkâmlık ve fedakârlık duygularını geliştirir.

Zekât ve Sadakanın Toplumsal Faydaları

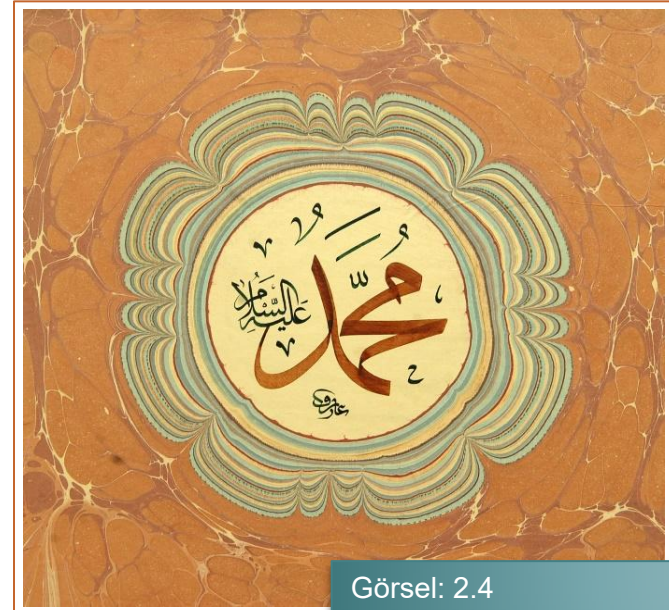
- Sevgi ve saygı bağlarını güçlendirir.
- Toplumsal çatışmayı önler.
- Dilenciliği engeller.
- Sosyal adaleti sağlar.

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

Bir hadis:

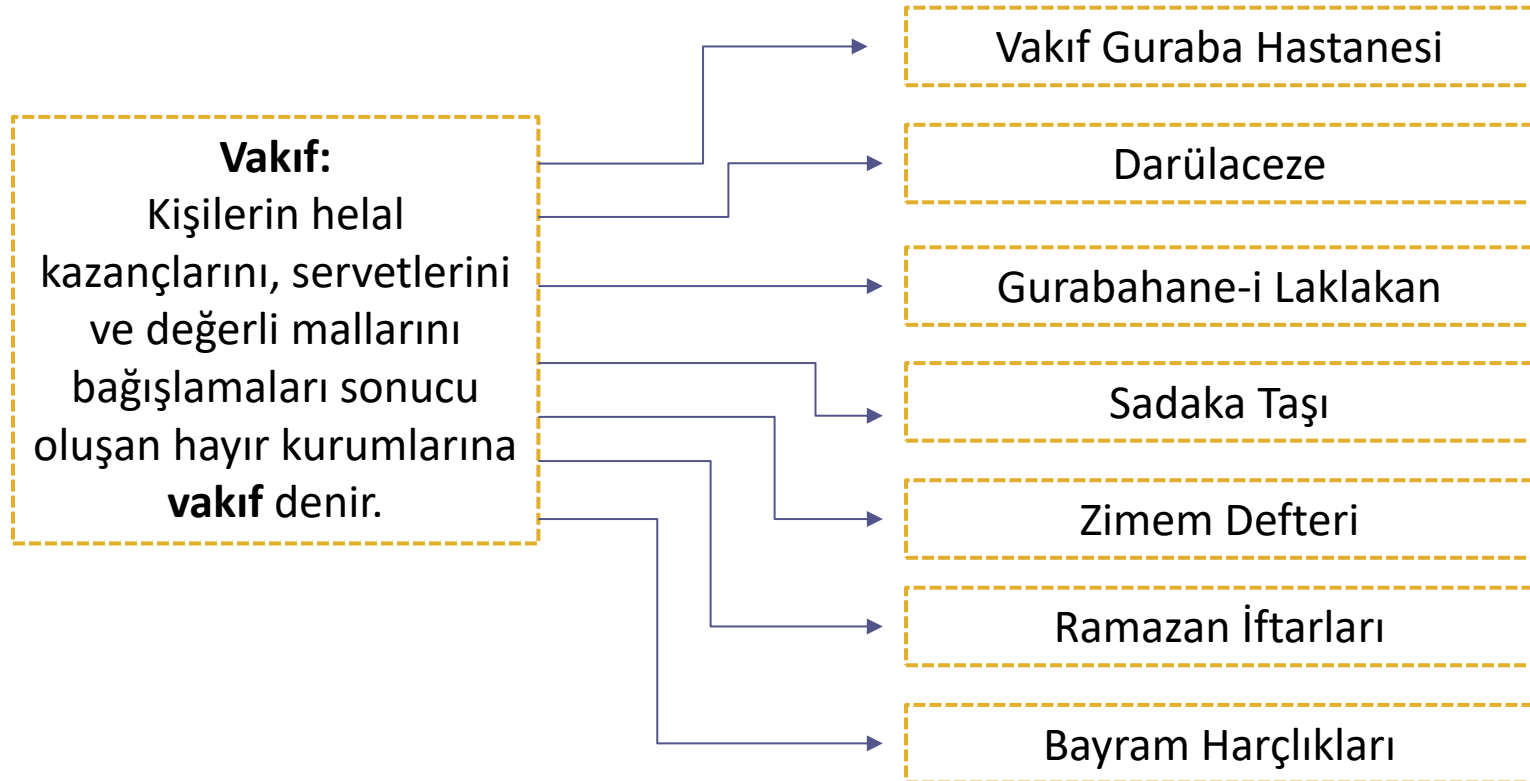
“Müminler; birbirlerini sevmeye, birbirlerine merhamet ve şefkat göstermede tıpkı bir organı rahatsızlandığında diğer organları da uykusuzluk ve yüksek ateşle bu acıyı paylaşan bir bedene benzer.”

(Müslim, Birr, 66)

Görsel: 2.4

İnfak Kültürümüzden Örnekler

4. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Şuayb (as)

- Hz. Şuayb, Medyen halkına peygamber olarak gönderilmiştir.
- Medyenliler, bir olan Allah’a (cc) kulluk etmeyi unutmuşlardı.
- Ticaretlerinde hile yaparak haksız kazanç elde etmeyi meşru görüyorlardı.

Bir ayet:

“Ey kavmim! Ölçüyü, tartıyı adaletle tam yapın; insanların mallarının değerini düşürmeyin, yeryüzünde bozgunculuk yaparak başkalarına zarar vermeyin. Eğer müminseniz Allah’ın bıraktığı (meşru) kazanç sizin için daha hayırlıdır. Ben üzerinize bir bekçi değilim.”

(Hud suresi, 85- 86. ayetler)

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

- Hz. Şuayb'ın onca gayretine rağmen Medyen halkı inatla Yüce Allah'a kulluktan yüz çevirdi.
- Bu yüzden Allah (cc) onları cezalandırdı.
- Hz. Şuayb ve ona inananlar Yüce Allah'ın yardımıyla kurtuldular.

Ayetler:

“Emrimiz geldiğinde Şuayb'ı ve onunla birlikte iman edenleri tarafımızdan bir rahmetle kurtardık. Zulmedenleri ise o korkunç ses yakaladı da yurtlarında yüzüstü serilip kaldılar. Sanki onlar orada hiç yaşamamışlardı. İşte bakın, Medyen de Semud gibi yok olup gitti.”

(Hud suresi, 94-95. ayetler)

4. Bir Sure Tanıyorum: Maun Suresi ve Anlamı

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

Okunuşu

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Eraeytellezî yükezzibü biddîn
2. Fezâlikellezî yedu'ulyetîm
3. Velâ yeḥuddu alâ taâmilmiskîn
4. Feveylüllil musallin
5. Ellezînehüm an salâtihim sâhûn
6. Ellezînehüm yürâûne
7. Veyemneûnel mâûn

Anlamı

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

1. Gördün mü, o hesap ve ceza gününü yalanlayanı?
- 2-3. İşte o, yetimi itip kakan, yoksula yedirmeyi özendirmeyen kimsedir.
4. Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki
5. Onlar namazlarını ciddiye almazlar.
6. Onlar (namazlarıyla) gösteriş yaparlar.
7. Ufacık bir yardıma bile engel olurlar.